

سرمایه ملی عثمانیه

۱۳۰۷

منافع ملک دودلته خادم فنی داربی لفقذک مصور عثمانی جریده سیدر

جلد ۱

تجشبه ۸ ربیع الآخر سنه ۳۱۷ و ۵ اغستوس سنه ۳۱۵

نومرو ۱۴

BELEDIYE
KUTUPHANESI
No. 0.4/5

ملو بخانه طاهره مشیری دولتلو ذکی پاشا حضرتلری

بحربه ناظر عالیسی دولتلو حسن پاشا حضرتلری

مصاحبه

سیف ایچون الک قوتلی بازو — آثار عسکر به احتیاج
ورغبتز — بر ورقه

ادوار ماضیه نفوذ قابل اولسده، قرون وسطا تک زوهرله مستغرق متکبر شوالیه لرینه : سیف ایچون الک قوتلی بازو تحصیلدر « دیسک، ضعف عقلمه محل ایل، عظمتی مغفرلی آلتدن بزه نظر استخفاف فیلاتیرلر، یاخود بونی بر تحقیر عد ایل، اخذنار ایچون اوزرمزه آتیلرلر ایدی . فقط شیمدی علم و معرفتک شمول وسیعنه باقره بو سوزی بلا اجتناب سوله یه بیلیر .

حقیقت، تاریخ عالمک ازمنه وسطی صحیفه لرینی قازیشدرسه ق، مزیات انسانیه تک برنجیمی اولان تحصیل علمه او وقت یسایکانه یاراشیر بر تنزل کی باقلدیغنی کوریرز . لیکن، احتیاج — که مادر اختراعاتدر — یازی بی انسانیتک پیش هنرینه قویدقدن خیلی زمان سکره ایسه ده، بیه علمک قدر و منزلتی لایق اولدیغنی درجه توقیر واهمیتی بولشدر. بوکون ایسه سعادت مدنیه علم و معرفتک شعله کالیه تجلی ایتمکده در .

تکملات مدنیه، انسانلرک هیچ ره یاب اوله مدقوری، حرینی دخی سعه تنویرینه آلدی . وساطت حربیه احراز کال و نزاکت ایتمکله، حرب قوت دست و بازودن قودتیلوب، قدرت عقل و ذکا به منجذب اولدی، و بو انجذاب ایله علوم وقونه رشعه مهمه انضمام ایتدی . اسلحه تک اعمال واستعمال لندن اردولرک سوق و اداره منه قدر واسع اولان بوشعه مهمه منتسبین ایچون دوامی تحصیله، ثباتی غیرته لزوم کوسرتمکده در . هر نه قدر بو تحصیلک مکملانک درسخانه جنسک وجدالده اوله یله چکی ادعا اولیورسه ده، بزونی، انکار ایتمکله برابر، اهمیتله تلقیه مجبور طو تیلماز. چونکه، سلاحلرک ترقیسند، اردولرک بو یومسندکی دهشت زمانزده حربلرک قاسله لی بر صورتده وقوعنه سببت ویرمشدر . بوفاصله لی حربلرک ایسه فن حرینی بوتون تفرعاتیله آوان سفرده اوکرتمکله غیر کافیدر . باخصوص تجربیه لی بر تحصیل ایچون وقت حضری بهوده کپیروب، وقت سفرده آچی بر نتیجه تک ویره چکی فلاکته مترقب اولوق کار عقل دکلدر . بنابرین، صنعتک الهی اولوق ایستین هر عسکر قوتلی بر تحصیل کندبسته فرض عن یلملیدر . ایشته بوکاتبانه درز، که : سیف ایچون الک قوتلی بازو تحصیلدر، جوق زماندر، که بو حقیقت بزده لایقیله تظاهر ایتدی، و بو یوک کوچک بعضی عسکری اثرلر میدان استفاده وضع ایدلدی، لیکن، بونلرک مقداری احتیاجزه تمامیه کفایت

ایده مدیک جتهله، بیه آوروپا آتارینه ناجار مراجعت ایدلمکده در . بوا یسه صنعت حربی انی تحصیل ایتمک ایچون هر عسکرک آلمانجه ویا فرانسه زجهنی حقیله اوکرتمسی مجبوری قیلور . حالبوکه، بر لسانی بوتون غوامضیه اوکرتمک ناسل بر تدبیره محتاج اولدیغنی و بونک نه وجهله وقوع بولدیغنی جمله مرک معلومیدر . بوندن باشقه، بر آدمک لسان مادرزادی اوزره یازلش انی بر کتابه حس ایده چکی محیی، اونده دودبیدی ذوق، بولدیغنی سهولتی اجنبی کتابلرک صحیفه لری آرمسند بوله ماز . برالده کتاب، بر اله لغات ایدیلن بر مطالعه تک ایجاب ایتدیردیک زمانی، لزوم کوسر تدیک غیرتی دوشونیرسه ک قاتلاندیغز یورغو نلفه، ضایع ایتدیکمز زمانه آجیامق الدن کتر . آلمانجه ویا فرانسه زجه بر کتانی ایدتمک ایچون جیمعه ده کی بش اون غروشی کندی وطندا شلر مرک دست ثروتنه تسلیم ایتمک لازم ایکن، بز بیه اجنبی اخذ ایله واعطایه مجبورز . بونک ثروت ملیه اولان تأثیری ظاهر در .

بنابرین، هر نیتک متوقف بولدیغنی سعی و غیرتی ترجمه ویا تألیف طریقه له کتابخانه عسکریمزه دخی ابدال ایتمک، ترجمه یازلش عسکری آثاره رغبت کوسرتمک درجه اهمیت آتکادر . بوا هیئت او قدر ظاهر ایکن، حیف که، اوافاجق حجملری، محدود عدلرله کتابخانه مرک بوشلغنی دولدریمه محکوم اولان اوکسوز براق اثر، غارنسک محتاج اولدیغنی التفاته مظهر اوله مابورلر ! « عجمی تعلیمی هفته جدولرلرند » کتابخانه عسکر . بیزک شرف رسم کشادی احراز ایدن ابراهیم حلمی اقدی، ناشلرک صفت وصلاحیتیه . رغبتسز لکدن نه قدر حقی، نه درجه تشویق آموز اشکاده بولنیور . بو حتمی، صادق صاحب غیرتک بو جهته ملکه زه اولان خدمتی، وفاسی قدر شناسان عندیده مسلمدر . یا بوعدم رغبتیه برده هوس شکلتک انضمام ایدرسه ! . . .

مثلا ایچمزدن بری — ولوکه کنج، کوچوک رتبه لی اولسون — اعصاب غیرتنده حس ایتدیک استمداد سعی وشوق ایل « اییه ناده کیچه علمانی . » « فردر دقک جنرالرینه تعالیمات عسکریمسی . » اوستریاده ارکان حربیه سیاحتلری « ناپولیونک امثال حربیه می » کی بر ایکی اثری ترجمه باشلار . بر جوغز بر غضب، بمضیم مشهزیانه، بر طاقمز خیر خواهانه : « بولاری سزمی ترجمه ایدیورسکز ! بهوده زحمت . سز اولا اونلرک محتویاتی اکلاریمازسکز . » درز . بوسوز لر مزده کی اسبانی، خیر خواهانی اکلاریمام . اکلادیم، اثرلرک اکلاریمامی ادعاسنی اکلایمادیفمدر . زیر . بوراسی اکلاریمادن ترجمه اولنش، بواصلاح یاکلش نقل ایدلش، دیمه یورز . بوله دیسه ایدک آرزوی اقدامدن باشقه قباحتی اولمایان اوزواللی ده اکلار . مادینقی اکلار، یلمدیکنی اوکریمیر . هیهات که اثر او قوغامشدر .

موقوته موجود در که جهان عسکریده کی ترقیاتی، تحولاتی، حادثاتی و قتیله اخبار ایتمکده در.

مع التأسف بزرده هنوز بویه بر رساله موجود دکلدر. ایشته بونکچوندر، که «مصور فن وادب» صحائفنک بر قاجانی آثار عسکریه حصر ایتدی. وبالخاصه، «مصاحبه عسکریه» نامیه یکی بر ستون آجیدی. کرچه، بعضی اسبابه مینی بو ستونک خدمتی هنوز دوندر؛ فقط، محب معرفت قدر شناسان طرفندن

یالکیز مؤثرک رتبسه باقیلیر، بواعطای حکم ایچون کافیدر. بیلم، که اتردن مؤثره انتقال عادت ایکن، مؤثردن اثری استدلال قانون حکمنه می کچه جکدر؟

ایشته یکدیگریک عادتاً مولدی اولان فقدان وعدم رغبت مانع لری اقتضام ایچون اقتضا ایدن غیرت و رغبت دریغ ایدلمه میلدر. آوروپاده بو قدر آثاردن ماعدا، بر جوق رسائل

اعما — مکتب صنایع نفیسه شاهانه مآذونلرندن مصطفی شوکت
بک افندیك چیره دستي مهارتی اولان قره قلم برلوحه دن آلتیشدر.

دیگرلری کبی بو ظریف ورقه نیک ده محتوی اولدییی حب معرفت و آثار توجه قارشی عرض متنداری ایلرز. وهیب بک افندیك در میان ابتدکاری مطالعه می خلاصه ایدلم :
تعبیرات عسکریه نیک تغییر و تبدیلنده اتفاق آرا شرطدر .
« اندیرک انداخت » یسنه « آشیرمه انداختی » قائم اوله ماز .
ذاتاً قوللانلمش اولان « حائل انداخت » استعمال ایدیه من می؟
تعبیرات عسکریه نیک تبدیلی خصوصنده اتفاق آرا شرطنک

سنه تقدیر اولمقده در، بوکا دائر آلمان بر قاج ورقه اعتماد می تأیید ایدیه بیلیر، که بر دانه می حاضریت اولدیغندن، عیناً تحشیه ایدلدی . [۱]

[۱] اقدام

یکین هفته کی محترم مصورک ابلیک ستونلریکی تزیین ایدن مصاحبه عسکریه می سوه سوه اوقودم . تمقیب پویریلان مسلك حقیقه شایان تقدیردر . بر طرفندن استفاده ایتدیرمچک پارچه لری یازمق، دیگرجهندن

کنیش اولورسه، باش قوماندانك حکم و تأثیری اوقدر آلمان
بولنور؛ و بالعکس تعقیب ضابطانلرینك استقلالی اوقدر زیاده
چوغلش اولور. شیمدی بوراده کی «تعقیب ضابطاری» ندن
نه اکلاملی یز؛ کوریلور، که برجلسك الدن جیقمش اولان
ترکجه بر اصطلاحات عسکریه، ثانیاً فرانسیزجه و المانیجه دن
ترکجه بر اصطلاحات لغاتنه اشد احتیاجز وارد. ایشته بونلرک
تسریع حصولی آرزو ایستدیکمز جهتله، اصطلاحات دن بعضاً

لزومی پک آشکارد. اتفاق مذکورک حصولی آتیق رسمی،
کزیده برهیتك وجودیه وابسته اولوب، بویه برهیتك لزوم
تشکیل ایسه درجه وجوده در. زیرا، تحریر و ترجمه آثارده
اصطلاحاتك ثابت، معین، مدون و المامسی مشکلاتی موجب
قاریشقلنی مؤیددر. بالفرض، «حربك سوق و اداره سی» نده
اون دردخیی حیفه نك نهایت سطرندن باشلایان عباراتی
اوقویلم؛ «اردونك وضع و تقسیم ایدلش اولدینی بر نه قدر

اعمال

عما ای زندکی تارا ای هتی لیلایل !
سنگله پیش و پس کردادر، هر نفس و اوپل .
نه ییغز بر عقوبتدر دم کوتاه قانیده !
نه مدهش و طه در یارب طریق زندکاتیده !
نه لکن دکل گکشته اعمای عصا رهبر
عقبکیر حیات اولش محاط ظلمت مقبر !
موفقدر نه اندوهی تمدیل و تقبیل
بولور مملوی مجهولات ایچنده نور عقیل
دکل نقصان اعضاسیه ناقص طالع مولود !
نه اعمال یاشار مسعود، ینال فتور آلود .
ناصل مسعود اولور لکن تمایله شوی چاره ؟
سپاه امواج دریاده معینی بر خشنباره !
غناکلز وجودك شم و ذوق و سمع و لستدن !
دماغه چونکه رؤیت حسیدر قیتمی هینسندن .
کونش طوموش، آتیش هپ چیکره هر طرف خندان !
بونور آباد برکشن، فقط اعما ایچون زندان !
آنکیچون دار غربت : هرکون آوام ابتدیی مسکن ؛
نحس قیلمدی اولادنی کورمز قاووشکن .
مدار قوه تشفیعی اولش طوبیعی اصوات ؛
خیر اوللاز اوکنده قیلسه تشکیل صفوف اموات .
مشاهدرد، مساوی پلک خویلاسیه رؤیایی ؛
اولور خوابنده شری هیئتله اسکی دنیایی .
تردوسز آدیم آتماز صابیرك پای درکدر
حیاتك قهری چوق لکن عما بالله مشکدر .
فقط هر حاله الفتله تحمل ایله بور انسان
دیک هر مشکلی انسانه حق ایچکده در آسان .

اسماعیل صفا

کایور . «اندرک انداخت» تعبیرك دماغه حاصل ابتدیی تأثیری
«آشیرمه انداخت» مع التأسف بیامیور . «اندرک انداخته» دهاپتین
بولنان «حالی انداخت» تعبیری کزیده محررین عسکریه من طرفندن
اوتهدیری قولانیه گلشیکن «آشیرمه انداخت» ک اقامه سی بنده کزجه
موافق اولیوب شمدیک لسان عسکرده زیانزد اولان «اندرک
انداخته» ک اقباسی ده موافق اولور، صانیرم . فرانسزلقدن قورتارلق
آرزو بیوردلینی حالد «حالی انداخت» دسه ک اولمازی ؟
ارکان حرب ضابطانندن

رهیب

برکشن اختلافانده قالمش اولان اصطلاحات عسکریه بی مشاوره ایله معقول
و صحیح بر حاله افراغ بوورمق خصوصنده کی تشبث عالیلرندن طولایی
شایان تیریکسکز . فکریکز پک عایدرد . فقط، بنده کزده قالیسه ؛
برچوق محررل طرفندن استعمال ایدیه کلن تعبیرات عسکریه ک تغییر
و تبدیلی خصوصنده اتفاق آرا حاصل اولق شرطدر . مثلاً : «اندرک
انداخته» برینه «آشیرمه انداخت» ک وضعی تکلیف بیوردلی . کیم نه
درسه، دیسون ؛ بو تعبیر حافظه مده طور بیه چک بر بوله میور .
«آشیرمه انداخت» دینلیدی ؟ عقله همان، کرک تجربه، کرکه حرب
ترقی انداختلرده تصادف ایدیلن خصوصی بعض انداخت اصولاری